

lige landvæsenskommissioner af mere permanent karakter til behandling af hovedstadsområdets vandforsyning. Hvor forholdene særligt taler derfor, kan indenrigsministeren, nu ministeren for forureningsbekæmpelse, nedsætte sådanne landvæsenskommissioner også for andre områder. Disse kommissioner består af en formand (dommer) og 4 andre medlemmer, hvoraf 2 skal være „kyndige i henholdsvis tekniske forhold og landbrugsforhold“. I medfør af § 7, stk. 3, i loven om landvæsensretter kan landbrugsministeren nedsætte faste landvæsenskommissioner til behandling af alle sager, der vedrører et samlet nedbørsområde.

Nedsættes en landvæsenskommission i henhold til vandforsyningsloven, skal kommissionen „tilkalde en særlig sagkyndig i vandforsyningssspørgsmål“. I spørgsmål af sundhedsmæssig art skal den anmode vedkommende embedslæge om at medvirke ved sagens behandling.

Nedsættes en landvæsensret i medfør af vandløbsloven, i hvilket tilfælde den benævnes *vandløbsret*, skal retten tilkalde en teknisk sagkyndig. Skønnes der at være fare for forurening af fiskevande, skal endvidere en fiskerisagkyndig udpeges af fiskeriministeriet, jfr. vandløbslovens § 73a. Desuden kan retten altid tilkalde en eller flere særlige sagkyndige, når det skønnes fornødent. Retten er pligtig til at indkalde særlige sagkyndige, når rekvirenten forlanger det.

Herudover påhviler der imidlertid såvel *kommunalbestyrelserne* som *amtsrådene* en række vigtige opgaver. F. eks. er kompetencen til at tillade visse former for vandindvinding i medfør af vandforsyningslovens § 12 henlagt til kommunalbestyrelsen. Som en anden i praksis vigtig beføjelse kan nævnes bestemmelsen i vandløbslovens § 78, stk. 4. I medfør af denne bestemmelse kan kommunalbestyrelsen, såfremt der af en landvæsenskommission er afsagt kendelse om etablering af et kommunalt rensningsanlæg, inden for de således skabte rammer for den totale belastning af dette anlæg på egen hånd tillade, at spildevandsproducenter, der ikke oprindeligt har været tilsluttet anlægget, senere tilslutter sig dette uden landvæsenskommissionens mellemkomst.

For *amtsrådenes* vedkommende er hovedparten af beføjelserne inden for dette område knyttet til vandløbsloven, især reglerne om tilsyn og kontrol i lovens kap. XII, der som ovenfor omtalt er nærmere uddybet i landbrugsministeriets bekendtgørelse nr. 252 af 4. juni 1970 om tilsyn med vandløb og kontrol med forurening af vandområder. Nævnes må i denne forbindelse også *amtsrådenes* beføjelser inden for planlægningslovgivningen, hvis

betydning for forureningsbekæmpelsen tidligere er berørt.

I forureningsbekæmpelsens nuværende struktur spiller *embedslægerne* en betydelig rolle som sagkyndige rådgivere for de lokale og regionale myndigheder, navnlig i spørgsmål af sundhedsmæssig og hygiejnisk karakter. Embedslægevæsenets nuværende organisation hviler på bestemmelsen i lov nr. 87 af 21. april 1914 med senere ændringer samt instrukserne for amtslæger og kredslæger af 31. marts 1915. I medfør af den nævnte lov er landet inddelt i et antal lægekredse, der for det aldeles overvejende antals vedkommende er enmandsbetjente. Embedslægerne er statsansatte tjenestemænd, som oprindeligt overvejende varetog en række rent lægelige funktioner, såsom tilsyn med de stedlige praktiserende læger, retslægefunktioner samt opgaver som fattiglæge. I takt med samfundsudviklingen er der imidlertid efterhånden pålagt embedslægerne mange opgaver inden for et bredt spektrum af hygiejniske og miljømæssige områder, herunder som rådgivere over for amtsråd, kommunalbestyrelser og sundhedskommissioner.

De beføjelser, der efter lovgivningen tilkommer *centraladministrationen*, tidligere især indenrigsministeriet, landbrugsministeriet og fiskeriministeriet, nu ministeriet for forureningsbekæmpelse, er overvejende af en karakter, der placerer disse myndigheder i en relativ „tilbagetrukket“ position. Det er således f. eks. med hensyn til ministeriets opgaver inden for sundhedsvedtægtsområdet typisk, at styringsbeføjelserne overvejende indskrænker sig til behandling af ankesager samt til stadfæstelse af de af kommunalbestyrelserne foreslåede udkast til sundhedsvedtægter. Der savnes i det nuværende administrative system i vidt omfang en adgang til fra centralt hold at tage konkrete sager op på eget initiativ, ligesom det ikke i tilstrækkeligt omfang er muligt at udøve en central styring af de lokale myndigheders administration, f. eks. ved vejledninger, normer m. v.

VI. Reformen.

Nedsættelsen af hygiejnekommissionen i 1964 og senere oprettelsen af forureningsrådet i 1969 må ses som udtryk for et forsøg på at imødekomme kravene om etablering af det administrative og lovgivningsmæssige grundlag for en mere effektiv miljøbeskyttelse. Det er imidlertid betegnende for den udvikling, som har fundet sted på dette område i de seneste år, at medens hygiejnekommissionen kun havde til opgave at beskæftige sig med spørgsmål vedrørende sundhedsmæssige og hygiejniske forhold (forurening i traditionel forstand), så udvidede det